

Illustrer : periodiek voor de alumni van de Universiteit Utrecht

<https://hdl.handle.net/1874/404409>

Illuster

Wereldprimeur
schedeltransplantatie

De uitdagingen
van Afrika in Europa

Schatten uit de
Universiteitsbibliotheek

Utrechts
Universiteitsfonds

Universiteit Utrecht

Alumnimagazine

Juni 2014

Utrechtlezingen
Najaar 2014
(zie pagina 8)

►► www.uu.nl/alumni

De herverdeling van de zorg

De verzekeraar:
spelbreker of spelverdeler?

Illuster

De aftrap

Utrechts prominente rol in de zorg

In de gangen van het Bestuursgebouw op de Heidelberglaan liep ik de medewerkers tegen het lijf die voor deze Illuster naar Den Haag waren

afgereisd voor een dubbelinterview met de secretaris-generaal van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport Leon van Halder en de bestuursvoorzitter van het Universitair Medisch Centrum Jan Kimpen. Onderwerp van gesprek waren de uit de hand lopende zorgkosten. De interviewers waren enorm onder de indruk van de rol die beide heren spelen in deze discussie. Van Halder en Kimpen waren dan ook genomineerd voor belangrijke managementprijzen. Waar eerstgenoemde de prijs van overheidsmanager van het jaar daadwerkelijk in de wacht sleepte, greep Kimpen naast die van zorgmanager van het jaar. Die ging naar Willy Spaan, directeur van het Jeroen Bosch Ziekenhuis. U raadt het al: ook 'Utrechter'.

Op een andere plek in deze Illuster is er ruimte voor de discussie over de decentralisatie van de jeugdzorg, waar diverse alumni en wetenschappers van onze universiteit ook een voortrekkersrol in spelen. De vraag is of het toeval is dat de Universiteit Utrecht via haar alumni en medewerkers zo'n prominente rol speelt in het debat rond de zorg. Het zou al te makkelijk zijn om deze vraag ontkennend te beantwoorden. Ik kan wel zeggen dat ik er trots op ben om deel uit te maken van deze mooie gemeenschap.

Mr. Robert S. Croll
voorzitter Utrechts Universiteitsfonds

Inhoud

14 Gesprek over de herverdeling van de zorg

UU centraal

Jeugdzorg op de schop

In de spotlight

22

6 Schatten in de UB

Generatie UU

- 4 In Utrecht
- 6 Generatie UU
- 8 De Utrechtlezingen
- 9 Goed besteed
- 10 Werken aan je loopbaan
- 12 In het diepe
- 14 UU centraal
- 18 Bouwjaar 1990
- 19 DUB
- 20 Utrecht Science Park
- 22 In de spotlight
- 24 In beeld, toen
- 25 Chatten met...
- 26 Een greep uit de agenda
- 28 In beeld

12

Duurzaam in Afrika

In het diepe

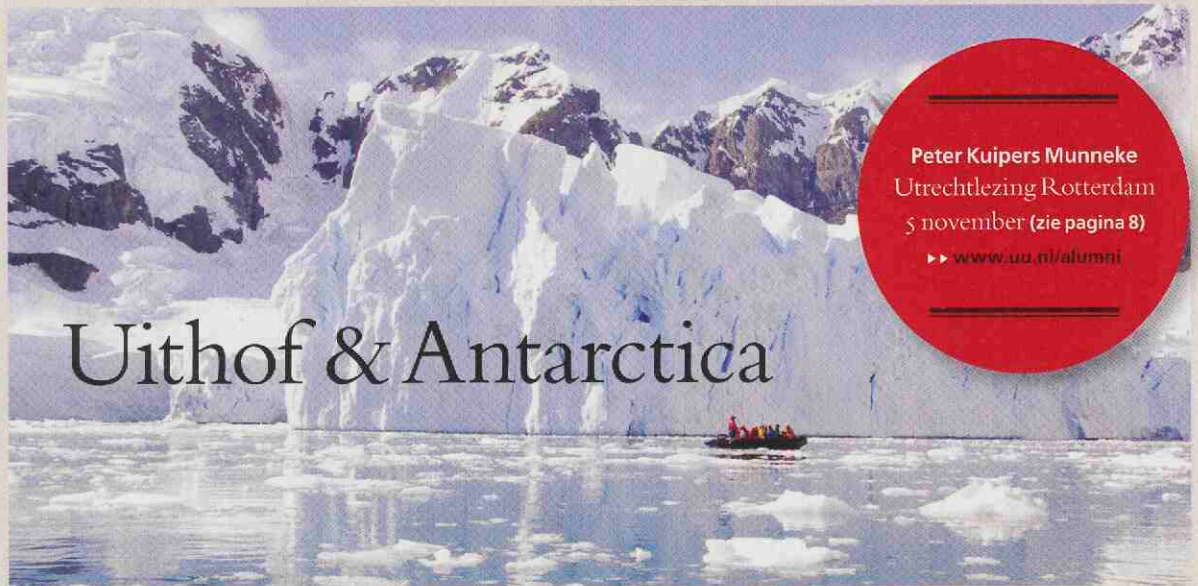
20

Schedeltransplantatie
Utrecht Science Park

De opening

Tekst Hanneke Olivier

Peter Kuipers Munneke
Utrechtlezing Rotterdam
5 november (zie pagina 8)
▶▶ www.uu.nl/alumni

Uithof & Antarctica

Illustrer is een uitgave van de Universiteit Utrecht en het Utrechts Universiteitsfonds, verschijnt drie keer per jaar en wordt toegezonden aan alumni van de Universiteit Utrecht.

Redactie Robbert Jan Feunekes (hoofdredacteur), Nicoline Meijer, Armand Heijnen, Hanneke Olivier, Jasper van Winden, Xander Bronkhorst, Joost Dankers, en Harold Kerkhof (eindredacteur).
Redactieraad Arie Smit, oud-directeur TeleacNot; Lex Heerma van Voss, hoogleraar faculteit Geesteswetenschappen; David Veldman, bladmanager/tekstschrijver Uitgeverij Virtumedia; Olfert Koning, communicatieadviseur GGZ Nederland; Marianne Hoornenborg, ondernemer De Recht & Krom Producties.

Art direction & Vormgeving Flow design + communicatie, Utrecht.
Druk Pijper Media, Groningen.

ISSN 1338-4703
19e jaargang, #71.
© Universiteit Utrecht
Overname van artikelen met bronvermelding is toegestaan. Illustrer wordt gedrukt op milieuvriendelijk fsc-papier.

Volg ons op Facebook en LinkedIn: Alumni Universiteit Utrecht

Het publiek kent hem als weerpresentator bij de NOS, maar **Peter Kuipers Munneke** is vooral ook polair meteoroloog. Het grootste deel van zijn tijd werkt hij bij de

Universiteit Utrecht en bestudeert hij de evolutie van de firnlaag — een grofkorrelige laag van sneeuw en ijs— op Groenland. Hoe verhouden de rollen weerman en wetenschapper zich tot elkaar?

Klimaat of weer? “Dat is wel een lastige hoor. Toch kies ik voor klimaat. Onderzoek naar het weer gaat over hooguit twee weken en over een bepaald gebied, terwijl onderzoek naar klimaat de hele wereld en langere tijd omvat. Bovendien zitten er altijd economische en politieke aspecten aan. Want wat doe je met de uitkomsten van klimaatonderzoek? Hoeveel breder moeten rivieren worden bij meer neerslag? En hoe kunnen we extreme neerslag in de toekomst voorkomen?”

Observator of wereldverbeteraar? “Meer observator. Ik word vooral gedreven door de vraag ‘waarom?’. Dat is de wetenschapper in mij. Maar misschien ben ik

ook een wereldverbeteraar doordat ik mijn fascinatie voor klimaat(verandering) probeer over te brengen. Ik zie het wel als missie om op een simpele manier ingewikkelde materie uit te leggen. In de wetenschap is daar nog winst te behalen: onderzoekers worden voor van alles opgeleid, maar niet voor het in begrijpelijke taal vertellen over hun onderzoek.”

Uithof of Antarctica? “Dat is een makkie. Ik zat ooit twee maanden op Antarctica en dat was zo indrukwekkend. Het landschap en de fauna zijn enorm spectaculair. Ik was toen net vijf maanden vader, dus dat was heftig. Maar ik heb geen spijt dat ik gegaan ben.”

Puur bèta of ook een beetje alfa en/of gamma?

“Stiekem ook wel alfa. Ik heb taal altijd interessant gevonden. Veel collega’s hebben een hekel aan het schrijven van wetenschappelijke artikelen. Ik vind dat juist leuk. En bij de NOS ben ik de helft van mijn tijd bezig met natuurkunde en de andere helft met taal: hoe leg ik iets uit?”

Strak in pak voor de camera of in spijkerbroek op kantoor?

“In pak vind ik wel heel leuk.” Lachend: “Ik ben geen modepoppetje hoor, maar ik verheug me er altijd op dat ik er bij de televisie weer netjes uitzie. Het is juist alle afwisseling — pak & spijkerbroek, weer & klimaat, Uithof, Antarctica & Hilversum en bèta & alfa — die mijn werk zo fantastisch maakt.” ◀

Oprichting Hofvijverkring

De ondertekening van de officiële oprichtingsakte van de Hofvijverkring met Rector Magnificus prof. dr. Bert van der Zwaan en alumnus fysische geografie dr. Pieter van Genuchten

Op zaterdag 31 mei jl. is in het bijzijn van de Rector Magnificus de *Hofvijverkring* opgericht. Dit initiatief van een aantal alumni uit Den Haag en omstreken heeft als doel "het verlenen van financiële bijdragen aan wetenschappelijk onderzoek en onderwijs van de Universiteit Utrecht in brede zin". De leden van de kring kiezen zelf een project dat hen aanspreekt en ondersteunen de bijbehorende wetenschapper gedurende een aantal jaren, waarbij zij regelmatig worden bijgepraat over de voortgang van hun project. Op deze manier ondersteunen zij hun alma mater en verstevigen zij de band met de universiteit, de wetenschapper van hun keuze en hun onderlinge band als Haagse alumni.

Victor Jacob Koningsberger (1895–1966), de hoogleraar die zijn rug recht hield Een nieuw boek van bioloog en historicus Coen Görts

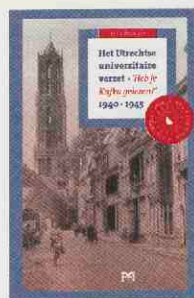
De meeste oud-studenten herinneren zich **Victor Jacob Koningsberger** als een markante hoogleraar (algemene plantkunde, 1934–1965) van de oude stempel met een open oor voor problemen

van studenten. Maar hij was meer dan dat. De biografie geeft een boeiend beeld van zijn onderwijs en onderzoek, zijn moedige rol in de oorlog, zijn verdiensten voor de suikerindustrie in Nederlands-Indië en zijn indrukwekkend pakket van bestuurlijke taken. Hij wordt beschouwd als een icoon van de biologie in Nederland en als de belichaming van het verzet van Utrechtse hoogleraren gedurende de Tweede Wereldoorlog. De biografie biedt ook een heldere kijk op ontwikkelingen in de universitaire wereld en in Nederlands-Indië.

Het boek is mede mogelijk gemaakt door financiële bijdragen van het College van Bestuur, de faculteit Bètawetenschappen, het KF Hein Fonds, de Koninklijke Nederlandse Botanische Vereniging en het Provinciaal Utrechts Genootschap.

►► Te bestellen bij de boekhandel of via www.matrijs.com

Nieuw: standaardwerk over het Utrechts universitaire verzet 1940–1945 'Heb je Kafka gelezen?' van Frits Broeyer

Universiteitsgeschiedenissen handelen doorgaans over het dienen van de wetenschap. Maar in de jaren 1940–1945 is het het universitaire verzet van studenten waar de aandacht naar uit moet

gaan. In *Heb je Kafka gelezen?* beschrijft voormalig universitair hoofddocent **Frits Broeyer** alle aspecten van het verzetswerk dat Utrechtse studenten verrichtten: de oproep van Wim Eggink om te staken tegen

het ontnemen van universitaire aanstellingen aan Joden door de bezetter; de brandstichting van de studentenadministratie na berichten over de inschakeling van studenten voor de *Arbeitseinsatz*; het oprichten van de uitgeverij De Bezige Bij; enzovoort.

Het boek is tot stand gekomen in samenwerking met het Utrechts Universiteitsfonds en is mede mogelijk gemaakt door financiële bijdragen van het KF Hein Fonds, het Provinciaal Utrechts Genootschap van Kunsten en Wetenschap, het Prins Bernard Cultuurfonds, het Carel Nengerman Fonds, de heer en mevrouw J.L.M. Bartelds en het College van Bestuur van de Universiteit Utrecht.

►► Te bestellen bij de boekhandel of via www.matrijs.com

In memoriam mr. Jules J. Stael bestuursvoorzitter Utrechts Universiteitsfonds (1992–1997)

Op 11 mei 2014 overleed mr. Jules Stael, anderhalf jaar na zijn echtgenote, de markante Wies Stael-Merckx. Jules Stael was evenzeer markant, als advocaat en in diverse nevenfuncties, waaronder het bestuursvoorzitterschap van het Utrechts Universiteitsfonds (1992–1997). Hij speelde een cruciale rol in de ontwikkeling van een integraal en innovatief universitair alumni-beleid, waarbij het Universiteitsfonds een leidende rol ging spelen. Het beleid was gericht op de gehele universitaire gemeenschap: reünisten van studentengezelligheidsverenigingen en overige alumni, faculteiten, regionale en internationale alumnikringen.

Jules was een krachtige en innemende persoonlijkheid: zowel empathisch als doortastend, zowel feestelijk ontspannen als stijlvol correct. Het Universiteitsfonds en de universiteit zijn hem veel dank verschuldigd.

Jan Veldhuis, voorzitter College van Bestuur 1986–2003
 Willem Kardux, secretaris 1992–1999 en lid College van Bestuur 1999–2005
 Leneke Visser, directeur Universiteitsfonds 1997–2009

Heinekenprijzen voor Utrechtse wetenschappers

De Utrechtse hoogleraar organische geochemie **Jaap Sinninghe Damsté**, heeft dit jaar één van de vijf internationaal prestigieuze Heine-

kenprijzen van de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen (KNAW) gekregen. De scheikundige **Celia Berkers** heeft een Heineken Young Scientists Award gewonnen. Sinninghe Damsté kreeg de prijs voor zijn werk met chemische fossielen die kunnen helpen om de geschiedenis van de aardse biosfeer te reconstrueren, Berkers voor haar onderzoek naar de werking van het proteasoom, een structuur in de cel die eiwitten afbreekt.

Het is vijftig jaar geleden dat de eerste Heinekenprijs werd uitgereikt. Alfred Heineken (1923–2002) stelde de prijzen in 1964 in als een hommage aan zijn vader. Meer over het onderzoek van beide laureaten in de volgende Illuster.

'Ja, ik wil' — Uniek digitaliseringsproject Amsterdamse ondertrouwregisters

Vanaf februari 2014 is het project 'Ja, ik wil!' van start gegaan. Met dit onderzoek wil het onderzoeksteam onder leiding van prof. dr. **Tine De Moor** de sociaal-economische data uit de Amsterdamse ondertrouwakten (1578–1811) beschikbaar maken voor wetenschappelijk onderzoek. Niet alleen de bron is in omvang en inhoud uniek, maar ook de werkwijze: in dit project werkt het onderzoeksteam via het *websourcing* platform VeleHanden samen met een uitgebreid team van enthousiaste en ervaren vrijwilligers, onder wie diverse alumni!

Ook meedoen of meer weten?
 ▶▶ www.collective-action.info/Ja-ik-wil
 ▶▶ www.velehanden.nl

Alumnus Willy Spaan zorgmanager van het jaar

Alumnus moleculaire biologie prof. dr. **Willy Spaan**, voorzitter van de Raad van Bestuur van het Jeroen Bosch Ziekenhuis, is verkozen tot Zorgmanager

van het jaar 2014. De jury kende de titel toe aan Spaan, omdat hij het meest vernieuwend en inspirerend is en patiëntveiligheid tot in de haarvaten in de organisatie heeft laten doordringen. Spaan is iemand die zelf niet zo nodig op de voorgrond hoeft te staan en medewerkers en medisch specialisten in hun kracht zet en de ruimte geeft.

De Universiteitsbibliotheek viert dit jaar haar 430ste verjaardag. Iedere student, medewerker of alumnus heeft wel een eigen relatie met de 'UB'. Sommige geïnteresseerden worden aangetrokken door een topstuk of een obscuur gebleven werk uit de bijzondere collectie. Voor anderen geldt de UB als plek om te studeren of te zoeken. Vier generaties bibliotheekgebruikers over hun UB.

Lustrumconcerten
Universiteitsbibliotheek
Met korting voor Vrienden van
het Utrechts Universiteitsfonds
(zie pagina 27)

Mijn UB

'Als je hier niet vindt wat je zoekt, heb je een groot probleem.'

Egyptische schatten in Utrecht

Roelof van den Broek is emeritus hoogleraar geschiedenis van het christendom van de voormalige faculteit theologie, waar hij in de jaren '50 ook studeerde en in 1972 promoveerde. In 1996 ging hij met pensioen, maar hij is daarna altijd actief gebleven in de religiewetenschap: "Momenteel ben ik bezig met de beschrijving van een collectie koptische papyri en perkamenten die in 1956 zijn aangekocht door de universiteit. Na de aankoop zijn enkele stukken wel gepubliceerd, maar er is nooit serieus naar gekeken, terwijl die papyri werkelijk een van de schatten van de universiteitsbibliotheek zijn. En ik mag ze ontsluiten. De teksten zijn geschreven in de kerktaal van de Egyptische Kopten die door bijna niemand meer wordt gesproken. Ik probeer de teksten — onder andere oude psalmen en preken, maar ook toverspreuken en brieven — te reconstrueren, te vertalen en ik doe onderzoek naar de herkomst. Het is echt heel bijzonder dat ik papyrus in mijn handen heb uit het jaar 400 waar sindsdien niet meer naar omgekeken is."

Eén van de mooiste muziekcollecties van West-Europa

Louis Grijp is onderzoeker orale cultuur bij het Meertens Instituut. Bovendien is hij profielhoogleraar Nederlandse liedcultuur van de Universiteit Utrecht waar hij in 1972 afstudeerde in de muziekwetenschap. Als artistiek leider van het muziekensemble Camerata Trajectina stelde hij in het kader van het lustrum van de Universiteitsbibliotheek een programma samen uit

de vele liedboeken die het UB rijk is: "Toen ik studeerde, was de Universiteitsbibliotheek nog onderverdeeld in een aantal instituutbibliotheken in de binnenstad. Muziekwetenschap bezit één van de mooiste collecties van West-Europa. Als je hier niet vindt wat je zoekt, heb je een groot probleem. Eén van mijn topstukken uit de bibliotheek is het muziekhandschrift van Hanekuyk uit 1700 (zie foto), een instrumentaal boek van een amateurfluitist uit de achttiende eeuw. Het is een bron die alleen in de UB aanwezig is. Gelukkig wordt er door de UB heel veel materiaal op internet gezet, zo ook het handschrift Hanekuyk."

Over het concert: "Als promovendus begon ik met het aanleggen van een liederenbank. Dat is nu inmiddels uitgegroeid tot de Nederlandse Liederbank met 150.000 liederen. Voor het concert heb ik gekozen voor de muziek van de gewone mensen en de sfeer van de populaire muziek uit de Gouden Eeuw. Driehonderd jaar geleden had je het kunnen horen in de straten van Utrecht."

Studieplekken alleen voor studenten van de Universiteit Utrecht

Silvie van Ravels volgt de masteropleiding privaatrecht en zit tot september 2014 voor de Partij voor de Utrechtse Student in de Universiteitsraad. In haar eerste jaar studeerde ze meestal nog thuis, maar tegenwoordig bij voorkeur in de Universiteitsbibliotheek in de binnenstad: "Thuis is het altijd druk en gezellig. In de bieb is alles strak en kom ik sneller in de studermodus. Maar het heeft ook een sociale functie: het is fijn om samen met al je vrienden te studeren en samen pauze te houden."

Vanaf linksboven met de klok mee: Roelof van den Broek, Louis Grijp, Silvie van Ravels, Machteld Derks

Een van de problemen van de huidige student en waar zij zich als Universiteitsraadslid dus ook mee bezig houdt, is het gebrek aan studieplekken in de universiteitsbibliotheek: “In tentamenperiodes is het enorm druk. Er staat dan om 7.45 uur al een rij met studenten die een studieplekje willen veroveren. Eén keer zijn de toegangspoortjes zelfs afgesloten, omdat het veel te druk was. Dit komt mede omdat er ook mensen van buiten de universiteit gebruik maken van de faciliteiten van de bieb. De studentengeleding van de Universiteitsraad zou graag willen dat tijdens de drukke tentamenperiodes de studieplekken alleen gebruikt mogen worden door studenten van de Universiteit Utrecht. Dit is niet makkelijk te realiseren, maar er wordt nu onderzoek naar gedaan.”

Jurisprudentie in de letterenbieb

Machteld Derks is sinds het behalen van haar bul Nederlands recht in 1995 advocaat, eerst bij CMS Derks Star Busmann waar zij partner was en sinds 2008 heeft zij haar eigen kantoor Machteld Derks Advocatuur.

Hockeyliefhebbers zouden haar kunnen kennen als voormalig international en speelster van Kampong. Naast haar ruime juridische ervaring met banken en andere financiële instellingen is Machteld inmiddels ook specialist op het gebied van ondernemingsrecht en weet zij alles van windmolens.

“Naast rechten studeerde ik ook algemene letteren (specialisatie internationale betrekkingen) en ik kwam als student vaak in de ‘letterenbieb’ om te studeren.” Hoewel ze nog weleens in de bibliotheek neust naar relevante jurisprudentie voor haar zaken, is ze sinds de voltooiing van de verbouwing niet meer in de universiteitsbibliotheek geweest. Ze kijkt haar ogen uit.

Over haar werk in de bibliotheek: “In de voorbereiding voor sommige zaken moeten advocaten op zoek naar jurisprudentie, rechterlijke uitspraken in andere vergelijkbare zaken, die een precedent kunnen vormen in juridische conflicten. Voor uitspraken die niet gedigitaliseerd zijn — dan gaat het om oude zaken — ga ik bij voorkeur naar de UB, vanwege de nostalgie en nu zeker ook omdat alles er zo mooi uitziet.” ◀

‘In de bieb is alles strak en kom ik sneller in de studeermodus.’

Van links naar rechts: prof. dr. Erik Stam, prof. dr. Micha de Winter, dr. Peter Kuipers Munneke, prof. dr. Pieter Hooimeijer en dr. Bon Verweij

De Universiteit Utrecht onderhoudt graag een goed contact met haar alumni. Een van de mooiste tradities in dit streven zijn de Utrechtlezingen die ieder najaar in zeven verschillende regio's plaatsvinden. De sprekers zijn als hoogleraar, onderzoeker of docent aan de universiteit verbonden of aansprekende alumni met een eigen verhaal.

Arnhem

Dinsdag 8 oktober (vanaf 19.00 uur)
Een open toekomstbestendige samenleving
Prof. dr. Erik Stam, hoogleraar economie van ondernemerschap en innovatie

Rozet-Bibliotheek Arnhem, Arnhem
Kosten: €20,- en €15,- voor Vrienden (inclusief broodjesbuffet en borrel)
Vooraf is er beperkt de mogelijkheid tot het volgen van een rondleiding.

Zwolle

Dinsdag 14 oktober (vanaf 19.00 uur)
Hoe voeden we op tot goede burgers?
Prof. dr. Micha de Winter, alumnus psychologie, hoogleraar pedagogiek

Waanders in de Broeren, Zwolle
Prijs: €15,- en €10,- voor Vrienden (inclusief borrel)

Den Haag

Dinsdag 14 oktober (vanaf 19.00 uur)
Van wet op de jeugdzorg naar jeugdwet
Marie-Louise van Kleef, alumna onderwijskunde en algemeen directeur van de Raad voor de Kinderbescherming

Koninklijke Schouwburg, Den Haag
Prijs: €22,50 en €17,50 voor Vrienden (inclusief borrel en mogelijkheid tot rondleiding vooraf)

Brabant

Donderdag 30 oktober (vanaf 18.30 uur)
Supermicroscopen: Mysteries of the unseen
Dr. Gerrit van der Beek, alumnus scheikunde, vice president corporate technology van FEI Company

FEI Company, Eindhoven
Prijs: €15,- en €10,- voor Vrienden (inclusief broodjesbuffet en borrel)
Vooraf is er beperkt de mogelijkheid tot het volgen van een rondleiding.

Rotterdam

Woensdag 5 november (vanaf 18.15 uur)
Smeltend ijs, stijgende zeespiegel
Dr. Peter Kuipers Munneke, alumnus natuur- en sterrenkunde, weerman NOS-journaal

Schielandshuis, Rotterdam
Prijs: €20,- en €15,- voor Vrienden (inclusief broodjesbuffet en borrel)

Utrecht

Vrijdag 14 november (vanaf 19.00 uur)
De wonderde wereld van 3D-printing
Specialisten op het gebied van 3D-printing uit verschillende disciplines, onder wie dr. Bon Verweij, neurochirurg

Academiegebouw, Utrecht
Prijs: €15,- en €10,- voor Vrienden (inclusief borrel)

Amsterdam

Maandag 17 november (vanaf 18.30 uur)
De toekomst van de stad: de kracht van nieuwe verbindingen
Prof. dr. Pieter Hooimeijer, alumnus sociale geografie, hoogleraar sociale geografie

EYE, Amsterdam
Prijs: €20,- en €15,- voor Vrienden (inclusief borrel)

Ad Rijnberk
Emeritus hoogleraar
bij de faculteit
Diergeneeskunde

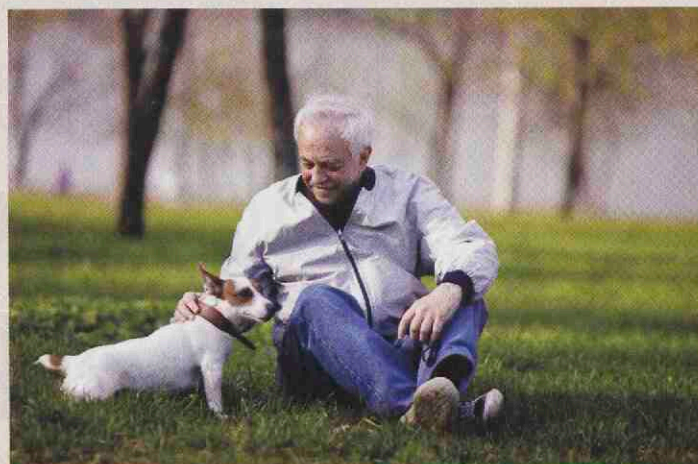
Door Geven 2014

‘Ik mis na het overlijden van mijn hond een huisgenoot’

Op het moment dat ik dit schrijf is het ruim een week geleden dat ons hondje Jut is overleden. Jut is dertien jaar oud geworden. Zijn zus Julleke is twee jaar eerder overleden. Sinds vorige week voelt het huis leger aan; mijn vrouw en ik missen een huisgenoot. Het was plezierig dat er iedere ochtend iemand blij naar ons toe kwam. De honden hielden ons in beweging. We gingen regelmatig met ze wandelen en ook de verzorging bracht ons (regelmatige) activiteit. Bovendien waakten ze over ons en het huis.

Ik sprak onlangs met een kennis die na het overlijden van zijn zus alleen woonde met zijn hond. De hond had een hoge leeftijd bereikt, maar recent had mijn kennis de hond moeten laten inslapen. Hij vertelde mij dat hij sindsdien zijn ‘gangmakertje’ mist. De hond gaf hem een taak en ritme in zijn dag. Als je je ogen er voor opent, zal iedereen in zijn of haar omgeving dit soort verhalen herkennen van ouderen die noodgedwongen afstand moeten doen van hun huisdieren. Hierbij gaat het natuurlijk niet alleen om honden.

Helaas is het lang niet altijd de dood die een baasje van zijn huisdier scheidt. Veel ouderen moeten afstand doen van hun hond, kat of ander dier, omdat er in een verzorgingshuis geen plek is voor gezelschapsdieren of omdat ze aangewezen zijn op de thuiszorg die geen tijd heeft om daar ook nog eens aandacht aan te besteden. Dat is vaak tragisch voor de baasjes en in mindere mate ook voor de huisdieren zelf: sommige dieren hebben een zeer hechte band met de eigenaar.

Langer gezond en zelfstandig met een huisdier?

Op dit moment wordt aan de faculteit Diergeneeskunde van de Universiteit Utrecht onderzoek gedaan naar het welzijn van oude baasjes en hun huisdieren. Het onderzoek kan uw steun nog goed gebruiken.

Wat geeft ù door?

U kunt bijdragen door een gift over te maken op IBAN NL43INGB0000014475 ter attentie van het Utrechts Universiteitsfonds onder vermelding van ‘Project C’.

U kunt ook online doneren. Kijk voor meer informatie, ook over de andere projecten van Door Geven 2014, op www.uu.nl/doorgeven of scan de QR code.

Naar mijn stellige overtuiging wegen de voordelen op tegen de nadelen als er in de verzorgingshuizen en de thuiszorg ruimte wordt gemaakt voor huisdieren. Er is literatuur met aanwijzingen dat mensen langer gezond en zelfstandiger blijven als ze een huisdier hebben, maar we wachten nog op de resultaten van een goed opgezet onderzoek. Dit onderzoek wordt momenteel uitgevoerd aan de faculteit Diergeneeskunde van de Universiteit Utrecht.

Gelukkig zijn mijn vrouw en ik nog vrij goed ter been en kunnen we er voor kiezen om weer een hond te nemen, wat we ook zeker gaan doen. Ik hoop dat veel ouderen, ongeacht hun woonsituatie, in de toekomst deze keuze ook kunnen maken. ◀

Nieuwe vragen, nieuwe oplossingen

De loopbaan van Caroline Princen

“**M**ijn belangrijkste drijfveer is wel dat ik werk wil doen wat er toe doet en dus ben ik altijd op zoek naar plekken en rollen waarin ik verschil kan maken.” **Caroline Princen** is sinds 2010 lid van de Raad van Bestuur van ABN AMRO. Daarnaast bekleedt ze diverse nevenfuncties, waaronder sinds kort die van lid van de Raad van Toezicht van het Universitair Medisch Centrum Utrecht. Ze is in Utrecht opgeleid als organisatiepsycholoog, maar inmiddels een invloedrijke topvrouw. De vraag is welke stappen zij heeft ondernomen om zover te komen.

Bestuur Veritas

“Ik ging psychologie studeren met als doel om een klassieke psychotherapeut te worden die mensen persoonlijk begeleidt. Tijdens mijn studie trad ik toe tot het bestuur van Veritas en een jaar later was ik voorzitter van het stichtingsbestuur. Daar in het hart van de vereniging kwam ik erachter dat ik de dynamiek van organisaties heel leuk vind: het draaiende houden van zo'n horecatent, samenwerken met leveranciers, met elkaar een groot bedrijf runnen, verantwoordelijkheid dragen over een

‘Op het moment dat ik me begon af te vragen of ik het misschien zelf wel beter kon dan mijn klanten, was ik niet meer zo geschikt als adviseur.’

vereniging met ruim 1400 leden. Het idee dat ik als psycholoog dag-in dag-uit gesprekken met cliënten zou voeren leek me op dat moment helemaal niet meer zo interessant. Toen ben ik op het laatst van mijn studie overgestapt op organisatiepsychologie.”

Consultancy

“Ik ben gestart (en was een van de mede-oprichters) bij het consultancy-bedrijf YDL Management. Organisaties en teams helpen in veranderingsprocessen werd mijn specialiteit. Dat ik partner werd, had voor een groot deel te maken met het binnenhalen van opdrachten. Dat ging mij goed af. En uiteindelijk als managing partner kreeg ik de kans om verantwoordelijkheid te nemen en ook echt een eigen stempel te drukken op de organisatie.”

Een jaar vrij

“Als consultant kwam ik erachter dat ik zelf ook leiding wilde geven aan een grote organisatie. Op het moment dat ik me begon af te vragen of ik het misschien zelf wel beter kon dan mijn klanten, was ik niet meer zo geschikt als adviseur. Toen heb ik afscheid

Mijn Utrecht

Caroline

Studie(tijd) **Psychologie met als specialisatie organisatiepsychologie**

Vereniging **C.S. Veritas (praeses in 1988/1989)**

Huis **Vismarkt, boven antiquariaat Aleph, "een mooi plekje aan de gracht met uitzicht op de Dom"**

Favoriete plek **"Als ik met de trein of auto in Utrecht aankom, kan ik nog steeds genieten van het uitzicht op de Dom. Dat voelt telkens weer als thuiskomen."**

De loopbaantip van Caroline Prinsen:

"Ik ervaar nog heel veel plezier aan de kennis die ik tijdens mijn studie heb opgedaan, maar ik heb bewust ook gekeken buiten de gebaande paden van mijn studie. Er zijn vele mogelijkheden en dat zou ik ook graag mee willen geven. Probeer wel scherp te krijgen wat je wil en ga op basis daarvan actief zoeken en gesprekken voeren. Maak heldere keuzes voor jezelf en durf te vertrouwen in jezelf. Sluit niet te veel compromissen."

genomen van YDL zonder op dat moment een nieuwe positie te hebben. Dat was wel spannend, want ik had immers ook een gezin. In dat jaar heb ik een deel van een MBA gevolgd en met veel *headhunters* en topvrouwen gesproken. Ik wilde weten hoe ik op een topositie kon komen en eindverantwoordelijkheid kon dragen. Ik ben niet geschikt voor hiërarchie tenzij ik zelf bovenaan sta. Mijn cv gaf daar op dat moment niet direct aanleiding toe, maar ik kwam in gesprek met de toenmalige algemeen directeur van Nedstaal die op dat moment afscheid wilde nemen. Ik had als consultant al meegeholpen aan de bedrijfsstrategie. De aandeelhouders wilden niet per se iemand die veel wist van staal produceren — die mensen hadden ze al — maar iemand die het bedrijf in een nieuwe fase kon brengen."

Toegevoegde waarde

"Het is goed om ervaring te hebben in de sector waar je werkt. Je kunt sneller meepraten over producten en bent eerder een betrouwbare gesprekspartner. Ik heb dus zowel bij Nedstaal als bij ABN AMRO hard moeten werken om te begrijpen waar ze het over hebben, maar mijn toegevoegde waarde is ook juist dat ik er niet vandaan kom: ik stel nieuwe vragen en kom met nieuwe oplossingen."

"ABN AMRO kende ik ook nog van mijn tijd als bedrijfsadviseur. Gerrit Zalm had bij zijn aantreden de opdracht om Fortis Bank Nederland en het Nederlandse deel van ABN AMRO te integreren. Hij wilde in zijn team juist ook een buitenstaander voor dit gevoelige proces." ◀

Benoemingen

▶▶ Caroline Prinsen

Psychologie (1992)

Is benoemd tot lid van de Raad van Toezicht van het UMC Utrecht

Joop Baars

Algemene sociale wetenschappen (1975)

Is benoemd tot financieel raadsman van Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Beatrix der Nederlanden

Martin Berendse

Nederlands recht

Is benoemd tot directeur van de Openbare Bibliotheek Amsterdam

Ingrid de Graaf

Nederlandse taal- en letterkunde (1993)

Is benoemd tot Lid van de Raad van Bestuur Delta Lloyd

Wilma van Ingen

Psychologie (1996)

Is benoemd tot lid van de Raad van Commissarissen van Duurzame Afvalverwerker Twence

Otto Koedijk

Sociale geografie (1990)

Is benoemd tot lector havens en vaarwegen aan de TU Delft

Piet Hein Merckens

Nederlands recht (1988)

Is benoemd tot CEO van Aviko

Peter Peters

Medische biologie (1987) en geneeskunde (1991)

Is benoemd tot hoogleraar Nanobiologie en bezet de Limburg Chair aan de Universiteit Maastricht

Ric de Rooij

Nederlands recht

Is benoemd tot hoofddirecteur Interne Organisatie en CIO bij het ministerie van Economische Zaken

Nancy de Ruyter

Medische biologie (1997)

Is benoemd tot nieuwe voorzitter van de Raad van Toezicht van Stichting Pink

Feike Sijbesma

Biologie (1984)

Wordt per 1-11-2014 benoemd tot non-executive director (commissaris) bij Unilever

‘Om iets in Afrika voor elkaar te krijgen, liggen de grootste uitdagingen uiteindelijk toch in Europa.’ — *André van den Beld*

“Werk hier is anders dan in Europa”, vertelt **André van den Beld** (Environmental Biology, 2012) via een onduidelijke Skypeverbinding. “Als starter heb je namelijk veel meer vrijheid en verantwoordelijkheden”, legt hij uit. “Bovendien leer je snel mensen kennen; zo hebben we vorige week geluncht met de presidentsvrouw.”

Op reis naar duurzame cacao

De alumnus had net zijn diploma op zak toen hij het vliegtuig instapte voor een baan in Ivoorkust. In dit West-Afrikaans land probeert hij cocoaplantages duurzamer te maken. Dit doet hij voor zijn werkgever Continaf, een handelsonderneming in cacao.

Een betere wereld of een beter gevulde portemonnee?

“Samen met boeren zet ik duurzaamheidsprojecten op. Dat gaat over uiteenlopende thema’s: van betere kansen voor vrouwen tot biodiversiteitsherstel. De huidige certificeringen die aangeven dat cacao duurzaam is, zoals UTZ en Fairtrade, zijn vooral gebaseerd op het geven van scholingen. Boeren leren dan hoe iets duurzamer kan, maar vaak ontbreekt de toegang tot de middelen om vervolgens ook iets met die kennis te doen. Wij doen in onze projecten iets extra’s door boeren bijvoorbeeld ook te voorzien van meststoffen, micro-kredieten en betere plantenrassen.”

“Dat is ook commercieel: alle grote klanten, zoals Mars en Nestlé, willen in 2020 overgeschakeld zijn op 100% duurzame cacao. Het is voor handelsondernemingen als Continaf dus zaak om daar werk van te maken. Maar vergis je niet hoor, ook de boeren hier zijn zakelijk. In landen als Nigeria zijn boeren blij met alles wat je te bieden hebt, maar Ivoorkust is groot in cacao. Hier zijn ze vooral geïnteresseerd in snelle winst. Is er naast die training bijvoorbeeld ook een premie die we hen betalen? En is deze niet minder dan wat de buurman betaalt?”

Afrika of Europa

“In Afrika ben je heel vrij om je eigen pad uit te stippelen en je krijgt veel verantwoordelijkheden. De eerste dag dat ik hier aankwam — ik had mijn koffers nog niet uitgepakt — moest ik al mensen aannemen waar ik komende jaren mee zou samenwerken. Dat is iets wat in Europa niet snel gebeurt op je eerste werkdag.”

“Maar op de middellange termijn wil ik toch terug naar Europa. Ik denk dat je geïsoleerd raakt als je daar niet voldoende

contact mee houdt. De ontwikkelingen gaan in Afrika langzamer, dus je gaat achterlopen als je hier te lang blijft.”

“In Europa daarentegen gaan de ontwikkelingen soms te snel en te vluchtig. Ieder jaar kan er wel weer een ander duurzaamheidsthema populair zijn. Ze verliezen dan de Afrikaanse realiteit uit het oog.”

“Bovendien wordt vanuit Europa veel aangepakt op basis van emoties. Kinderarbeid is een goed voorbeeld. Er gaat veel aandacht naar uit, maar er wordt te weinig ingezet op de onderliggende problemen. Als je een kind uit een cacao-plantage houdt, moet je ook zeker weten dat hij niet in een andere branche aan het werk wordt gezet. Kinderarbeid is vaak een weloverwogen keuze van ouders bij gebrek aan alternatieven. Het is niet zo maar een verschil in normen en waarden, waarbij voorlichting de oplossing is.”

“Het lijkt mij mooi om een brug tussen Afrika en Europa te kunnen slaan en ik geloof dat om iets in Afrika voor elkaar te krijgen, de grootste uitdagingen uiteindelijk toch in Europa liggen. Internationaal beleid kan krachtig zijn, maar moet meer geschreven worden op realiteit dan op emoties. Daar zou ik graag aan bij willen dragen” Lacht: “Maar na mijn pensioen ga ik weer terug naar Afrika. Kou is slecht voor de botten.” ◀

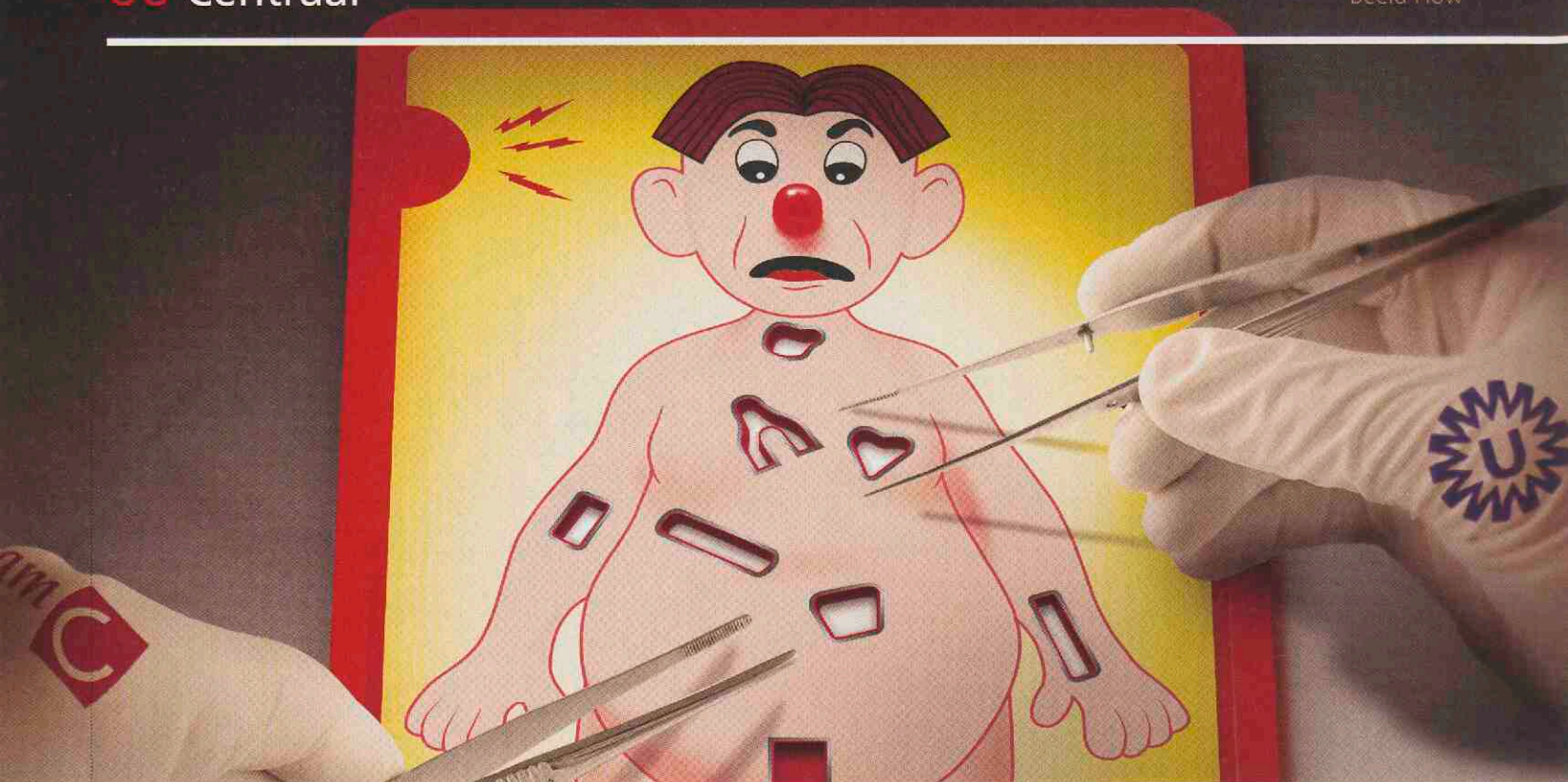

Mijn Utrecht

André

Studie(tijd) **Bachelor biologie, 2005–2009**
Master Environmental Biology, 2009–2012

Vereniging **Utrechtse Biologen**
Vereniging en Stukafest
Sportclub **USVV Odysseus '91**
Huis **Cambridgelaan**
Favoriete plek **'t Oude Pothuys**

Zorg selectief inkopen en complexe ziektes concentreren

De herverdeling van de zorg

De zorg lijkt zelf een zorg te zijn geworden. Dagelijks staan de kranten vol met verhalen over grenzen aan de zorg, zorgakkoorden, privatisering van de zorgsector, grotere invloed van de zorgverzekeraars of het overhevelen van de verantwoordelijkheid voor langdurige zorg van de centrale naar gemeentelijke overheden. Met als zwaard van Damocles boven al die discussies: op den duur is de zorg niet meer te betalen. Hoe verontrustend is dit? We vroegen het aan alumnus **Leon van Halder**, secretaris-generaal van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, en **Jan Kimpfen**, voorzitter Raad van Bestuur Universitair Medisch Centrum Utrecht. “Als we niets doen, hebben we over 25 jaar een gigantisch probleem. Maar we doen iets!”

“Als je op den duur de zorg betaalbaar wilt houden”, zegt **Kimpen**, “dan moet je je gaan afvragen hoe ver je wilt gaan met behandelingen en therapieën. Dat is een gespreksonderwerp dat het niet goed doet in het publieke debat, maar waar we toch eens aan zullen moeten. Moeten alle behandelingen die we nu doen op al die honderd verschillende plekken in Nederland gedaan kunnen worden? Moeten we niet veeleer toe naar vormen van taakverdeling, spreiding en concentratie?”

Van Halder vult aan: “In internationale context bezien doen we het in Nederland heel goed als je het hebt over de kwaliteit van de zorg of de toegankelijkheid ervan. Maar de vraag is inderdaad: hoe lang houden we dat nog vol? Nu al gaat 12% van het Bruto Nationaal Product naar de zorg, in 2040 is dat 20%. De groei van de zorg is groter dan de jaarlijkse economische groei. Dan vraag je je af: ‘wanneer is de grens bereikt?’”

Hartgrondig eens

Van Halder ontvangt ons in de *Hoftoren* tegenover het Centraal Station, waar — tijdelijk — het ministerie van vws is ingetrokken bij Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Vanuit zijn werkkamer hebben we een prachtig uitzicht op een zonovergoten Den Haag. We hopen onze gesprekspartners te kunnen betrappen op enige onderlinge meningsverschillen die wat vuur in het gesprek zouden kunnen brengen, maar ze zijn het op vrijwel alle punten hartgrondig met elkaar eens en vullen elkaars betogen vooral aan.

Kimpen: “We zullen moeten gaan nadenken of we alle zorg nog collectief gefinancierd willen hebben. Accepteren we het dat er in de samenleving verschillen

Leon van Halder

Alumnus Sociale Wetenschappen en Onderwijskunde **Leon van Halder** beleeft een bloeiende carrière in het openbaar bestuur. Momenteel bekleedt hij de functie van secretaris-generaal van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. Als directeur-generaal Curatieve Zorg bij hetzelfde ministerie lukte het hem om diverse partijen binnen de curatieve zorg, zoals verzekeraars, patiëntenorganisaties, medisch specialisten, GGZ en ziekenhuisdirecties gezamenlijk om de tafel te krijgen en een kostenreductie van 3,5 procent te realiseren. Het leverde hem de titel van Overheidsmanager van het Jaar 2013 op.

Jan Kimpen

Jan Kimpen is sinds 2009 voorzitter van de Raad van Bestuur van het Universitair Medisch Centrum Utrecht. Hij studeerde geneeskunde aan de Katholieke Universiteit Leuven en specialiseerde zich in infectieziekten bij kinderen. In 1998 werd hij hoogleraar Kindergeneeskunde en was tevens als divisievoorzitter verantwoordelijk voor de divisie Kinderen binnen het UMC Utrecht, waar hij in 2007 decaan werd. Kimpen was lid van verschillende nationale en internationale wetenschappelijke organisaties.

in zorg zijn? De rollator is daarvan het bekende voorbeeld. Moet zo'n hulpmiddel nou per se uit gemeenschapsgeld bekostigd worden? Een stapje verder: zou er niet iets voor te zeggen zijn om, als je ouder bent, eerst 'je huis op te eten' alvorens te gaan

“We zullen moeten gaan nadenken of we alle zorg nog collectief gefinancierd willen hebben.”

leunen op collectief betaalde zorg? Die discussie moet er echt van komen, willen we onze zorg op peil houden.”

Van Halder: “De gezamenlijke verantwoordelijkheid van alle partijen om de zorg betaalbaar te houden, is groot. Dit betekent dat het onze dure plicht is om te

zorgen dat de zorg efficiënt en kwalitatief hoogwaardig blijft. Dat betekent dat we moeten kijken of alle zorg nog in alle ziekenhuizen geleverd kan worden, maar ook of die zorg passend is, zonder in onder- of overbehandeling te komen. Gelukkig krijgen we steeds meer zicht op wat we passende zorg noemen. In 2030 hebben we te maken met zo'n zeven miljoen chronische zieken en we worden —gelukkig— steeds ouder. We sturen er op aan, door het regelen van die zorg via de gemeentes te laten verlopen, dat de meeste van die mensen thuis kunnen blijven. De gedachte is om zoveel mogelijk zorg in de buurt van die kwetsbare ouderen en chronisch zieken te organiseren. Dan heb je basale zorg in de buurt nodig, plus hulpmiddelen zoals thuismonitoring die het thuis wonen vergemakkelijken. Technologisch-innovatief zijn daar nog grote stappen te zetten. Of zelfhulp en

‘Je kunt niet van alle ziekenhuizen verwachten dat ze allemaal even goed zijn in de behandeling van Parkinson én oncologie én...’

Life Sciences

Het onderzoek op het gebied van Life Sciences leidt tot vermeerdering van kennis en een effectieve aanpak van maatschappelijke vraagstukken. Het Life Sciences onderzoek binnen de Universiteit Utrecht kent drie kernthema's: Public Health (One Health), Cardiovascular Disease, Food & Health), Cancer en Regenerative Medicine & Stem Cells.

►► www.utrechtlifesciences.nl

► *e-health* die het mogelijk maken dat mensen meer voor zichzelf gaan zorgen; ook dat is kostenbesparend en voor de mensen makkelijker. De meer complexe zorg kun je dan concentreren in daarin gespecialiseerde ziekenhuizen en ook daar is efficiency-winst te behalen. Neem bijvoorbeeld de Da Vinci-robots voor behandeling van prostaatkanker. Met vier van die robots zouden we heel Nederland goed kunnen bedienen, maar we hebben er nu negentien staan. Dat betekent dat veel van die robots vaak niet gebruikt worden. Dat is kapitaalverspilling. Of juist wel gebruikt worden en dan is er sprake van overbehandeling.”

Samenwerking en concurrentie

Kimpen: “Een moeilijkheid daarbij is wel dat je enerzijds van zorginstellingen verwacht dat ze samenwerken en afspraken maken over taakverdeling, terwijl er anderzijds een soort concurrentie op kwaliteit moet ontstaan. Je kunt niet van alle ziekenhuizen verwachten dat ze allemaal even goed zijn in de behandeling van Parkinson én oncologie en... In de praktijk is dat al niet zo. Patiënten snappen ook wel dat de zorg of behandeling in het ene ziekenhuis beter kan zijn dan in een ander. In die taakverdeling moeten in de toekomst de zorgverzekeraars een grotere rol gaan spelen als spelverdelers. Die moeten bij hun verzekeringsnemers kunnen aangeven bij welk ziekenhuis ze het beste kunnen aankloppen voor hun specifieke zorgvraag. Op dit ogenblik lijken ze daar nog niet voldoende op toegerust. Tegelijkertijd is het zo dat patiënten die rol van verzekeraars niet gemakkelijk accepteren. Ze hebben toch meer vertrouwen in het oordeel van hun arts dan van hun verzekeraar. Dat vertrouwen mogen we door een systeemverandering ook niet beschadigen.”

Van Halder: “Maar toch zit daar vooruitgang in. De discussie over concentratie van de zorg was vijf jaar geleden heel moeilijk te voeren. Dat gaat nu veel beter.” **Kimpen** valt hem bij: “Waar we twee jaar geleden aan de bestuurstafels van de ziekenhuizen nog praatten over ‘waar gaan we op investeren’, gaat de discussie nu veel vaker over ‘wat zijn onze nee-keuzes?’”

Doelmatige en zinvolle zorg

Van Halder: “Dat is ook de functie van de zorgakkoorden, die we de afgelopen jaren hebben gesloten met ziekenhuizen, verzekeraars, patiëntenorganisaties, medisch specialisten, huisartsen en de geestelijke gezondheidszorg. Die stimuleren ons om keuzes te maken. In tegenstelling tot zo'n vijf jaar geleden nemen artsen inmiddels ook hun verantwoordelijkheid voor de kosten van de zorg, niet alleen voor de kwaliteit ervan. Daarbij is doelmatige, zinvolle zorg de leus. Om die te bereiken, moeten er ook keuzes gemaakt worden.”

Kimpen: “Neem de ‘wees-ziekten’, ziektes die maar heel sporadisch voorkomen en waarvoor je sowieso zult moeten doorverwijzen naar experts. Dat kunnen ook specialisten in het buitenland zijn. Wat je inmiddels in toenemende mate ziet gebeuren is dat academische ziekenhuizen bij die in betreffende weesziekten gespecialiseerde expertisecentra protocollen opvragen over de behandeling. En soms laten ze een dokter overkomen. Om dat te regelen is het goed dat er recent een nationaal plan zeldzame ziekten is gekomen, waarin de universitair medische centra een voortrekkersrol moeten spelen.”

Kimpen geeft nog een voorbeeld, dichterbij huis: “Het UMC Utrecht is goed in spierziekten zoals ALS en beroertes; dan richten we daar al onze pijlen op en gaan we niet proberen ook nog eens heel goed te worden in Alzheimer of Parkinson, want we weten dat Nijmegen en Amsterdam daar goed in zijn. Dus dan verwijzen we onze patiënten die academische topzorg nodig hebben voor die ziekten liever onderling. Die taakverdeling is spontaan zo gegroeid en die is ook niet van bovenaf op te leggen. Maar het is goed dat de ziekenhuizen het daar onderling over hebben.”

Taakafspraken

Van Halder: “We verwachten veel van de zorgverzekeraars. We zien ook steeds meer dat ze selectief gaan inkopen en we zien steeds meer dat complexe ziektes geconcentreerd worden in minder ziekenhuizen. Routine is een belangrijk kwaliteitsaspect van zorg. Dit betekent dat je waarschijnlijk een verschuiving gaat

zien in het aanbod van ziekenhuizen. Complexe zorg wordt dan meer en meer uitgevoerd door UMC's en ziekenhuizen die daartoe uitgerust zijn voor wat betreft infrastructuur en specialisme. Zo zie je dus grofweg twee bewegingen. Aan de ene kant steeds meer zorg breed in de buurt, waar samenwerking plaatsvindt tussen eerstelijnspraktijken waaronder huisarts, apotheker, maar ook de gemeente die verantwoordelijk is voor de uitvoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning. En aan de andere kant concentratie van complexe zorg in ziekenhuizen met hoogwaardige kwaliteit."

Die taakafspraken tussen ziekenhuizen kunnen ook van invloed zijn op de opleiding van assistent-artsen. **Kimpfen:** "Die kunnen direct effect hebben op hun stageplan.

Assistenten moeten goed rondkijken waar ze hun opleiding het beste kunnen vormgeven, want je kunt je niet langer meer even goed voorbereiden op elk specialisme in elk academisch ziekenhuis. Als je geriatricie doet bijvoorbeeld, is het heel verstandig om ook drie maanden in Nijmegen te gaan meelopen bij de behandeling van Parkinsonpatiënten. De mobiliteit

van arts-assistenten neemt toe, niet alleen in de klinische praktijk, maar ook bijvoorbeeld in bestuurlijke gremia. Wij hebben in de Raad van Bestuur van het UMC Utrecht een assistent die stage is komen lopen." **Van Halder** herkent dit, want ook op het ministerie lopen arts-assistenten soms rond op stageplekken.

Besef van de zorgkosten

Waar het op neerkomt is dat er, op alle fronten — bij artsen, zorginstellingen, patiënten, verzekeraars en artsopleiders — meer besef komt van wat de zorg kost.

Van Halder: "Een doorsnee gezin met een jaarinkomen van anderhalf modaal, circa 50.000 euro, betaalt daarvan 25% aan zorg, dus ongeveer 12.750 euro. Over een jaar of 25 komt dat in de buurt van

bijna het dubbele, ruim 40%. Dan heb ik het over de verzekering, AWBZ, eigen risico... alles bij elkaar. Als je de omvang van die bedragen tot je door laat dringen, is het duidelijk dat er iets moet gebeuren. Gelukkig is dat het geval. Met de curatieve zorg zitten we middenin een transitie. Voor de langdurige zorg staan we aan de vooravond van de hervorming..." ◀

Jan Kimpfen (rechts): 'De mobiliteit van arts-assistenten neemt toe, niet alleen in de klinische praktijk, maar ook bijvoorbeeld in bestuurlijke gremia.'

'Voor de langdurige zorg staan we aan de vooravond van de hervorming.'

Utrecht Excellence
Scholarships
Geef studenten de kans
van hun leven (zie pagina 9)
▶▶ www.uu.nl/doorgeven

Wat je nodig hebt in de wetenschap is

Praktische ervaring

Met behulp van een Utrecht Excellence Scholarship volgt de uit Philadelphia afkomstige **Caprice Sola** de master *Neuroscience and Cognition*. Als tiener voor het eerst in Nederland had ze het zo naar haar zin dat ze besloot zich hier langer te willen vestigen. Op zoek naar de beste master *Neuroscience* kwam Caprice uit in Utrecht. "Ik houd van de schoonheid van Utrecht, de fietsen en terrassen. Het is een stad met een vooruitstrevende mentaliteit en een bepaalde ontspannenheid."

"De Amerikaanse cultuur is vrij competitief. In Utrecht krijg ik meer kans om mijn kennis te verdiepen en de mogelijkheid om interdisciplinair te werken. Ik heb bovendien twee stages kunnen lopen, want wat je nodig hebt in de wetenschap is praktische ervaring. Het geeft je kennis handen en voeten."

De deur waar Caprice voor zit, is de entree van het voormalig reflectiehuis van de fundatie van Maria van Pallaes op de Nieuwegracht, die zij oprichtte in 1651 om de armen woonruimte en financiële ondersteuning te bieden. Arm is Caprice niet, maar "zonder de Scholarship had ik deze master nooit kunnen volgen."

Adieu Tivoli aan de Oudegracht

Na een reeks optredens van de trompet-virtuoos Kytteman kwam dit voorjaar een einde aan het roemruchte podium Tivoli aan de Oudegracht.

Voor studenten was Tivoli decennialang een vaste hotspot voor dansavondjes of bandbezoek. "Er heerst een huiselijke sfeer, alsof iedereen met elkaar bevriend is", zegt psychologiestudente Natalie (20).

Medewerkers en alumni denken met gevoelens van nostalgie terug aan hun Tivoli-avonden en -nachten. Zo speelde hoogleraar klinische anatomie Ronald Bleys in zijn jonge jaren zelf meerdere keren in Tivoli als gitarist en ging hij graag kijken naar rauwe hard-rock-bandjes. "Mijn eerste optreden daar was in 1982. Omdat twee leden van onze band Anthe' niet konden, hebben wij toen de zanger en drummer van een andere band gevraagd mee te spelen."

Na de sluiting van de zaal aan de Oudegracht kunnen pop- en rockliefhebbers terecht in de zaal Ronda van het nieuwe TivoliVredenburg. De verwachtingen zijn hooggespannen. Promovendus Coert van Gemeren: "Wat me direct opviel in het nieuwe Tivoli was dat het geluid geweldig is, je wordt er echt in ondergedompeld. De Rondazaal heeft bovendien een zelfde soort balkon als in het oude Tivoli, waardoor je bijna boven het podium staat. Dat was heel fijn om terug te zien."

Gratis wonen in ruil voor bijles geven

Je huur voor niets, mits je je inzet voor de wijk waarin je woont. Vier Utrechtse studenten zagen dat wel zitten. Ze doen mee aan het project de Springlevende Wijk van de ideële stichting Academie van de Stad. In de Utrechtse wijk Hoograven koken ze met Marokkaanse vrouwen en geven ze bijles aan allochtone scholieren. Studenten helpen zo de leefbaarheid in de wijk te vergroten. Ze betalen alleen service- en energiekosten voor het ruime appartement dat de woningbouwcorporatie Portaal ter beschikking stelt aan het project.

De Uithof op de schop

Vanaf half 2015 gaat het universiteitsterrein De Uithof een jaar op de schop voor de aanleg van een nieuwe trambaan. De duizenden fietsers die dagelijks van en naar het universiteitsterrein rijden, kunnen dan tijdelijk geen gebruik maken van de belangrijkste doorgangsroutes. Tijdens de werkzaamheden aan de Padualaan en de Heidelberglaan gaan bussen over de fietspaden langs deze wegen rijden. Die paden worden tijdelijk verbreed. In 2018 moeten de eerste trams gaan rijden vanaf het Centraal Station via De Uithof naar het UMC Utrecht en vice versa.

Eerherstel voor Eleanor Roosevelt

De Amerikaanse voormalig first lady Eleanor Roosevelt kreeg in 1948 een eredoctoraat van de Universiteit Utrecht in aanwezigheid van prins Bernard en prinses Juliana. Volgens Barbara Oomen en Anya Luscombe van het Zeeuwse University College Roosevelt bleven daarbij haar werkelijke verdiensten echter onvermeld. Roosevelt werd vooral geprezen als toegewijde moeder en grootmoeder, terwijl ze ook nauw betrokken was bij het opzetten van de Verenigde Naties en de Universele Verklaring voor de Rechten van de Mens. De twee auteurs pleiten voor eerherstel in 2018.

Nationale en internationale kranten brachten het nieuws op hun voorpagina's. Radio- en televisieprogramma's wilden een interview. Hersenchirurg **Bon Verweij** van het Universitair Medisch Centrum Utrecht was wereldnieuws. Hij was de eerste die ooit bij een patiënt een totale hersenschedel had vervangen. Met behulp van 3D-printtechnologie werd een op maat gemaakte schedel van kunststof succesvol geïmplantéerd bij een 22-jarige vrouw. De operatie duurde 23 uur.

Schedeltransplantatie wereldprimeur op het Utrecht Science Park

Utrecht pionier op gebied van 3D-biofabricaat

Op het gebied van 3D-biofabricaat loopt Utrecht voorop in de wereld, met name binnen het gebied van de regeneratieve geneeskunde dat gaat over het herstellen van beschadigde weefsels of organen door gebruik te maken van de capaciteit van het lichaam zelf. Denk hierbij aan kraakbeen of bot of het repareren van hart- of bloedvaten met behulp van stamcellen. Professor Wouter Dhert, voorzitter van het onderzoeksprogramma Regeneratieve Geneeskunde en Stamcellen in Utrecht: "Het unieke van Utrecht is het multidisciplinaire karakter. Binnen Utrecht Life Sciences werken het UMC Utrecht, de faculteiten Bètawetenschappen en Diergeneeskunde van de Universiteit Utrecht en het

Hubrecht Instituut voor Ontwikkelingsbiologie en Stamcelonderzoek intensief samen. De strategische samenwerking die we daarnaast hebben met technische universiteiten als de TU Eindhoven en de Universiteit Twente zorgt voor een sterke positie. Het Utrecht Regenerative Medicine Center zal in de nieuwbouw van het Hubrecht Instituut (gereed in 2015) ondergebracht worden. Het centrum zal meer dan 2500 vierkante meter aan labfaciliteiten hebben. Hier zullen wetenschappers vanuit verschillende achtergronden samenwerken aan nieuwe ontwikkelingen op het gebied van regeneratieve geneeskunde die uiteindelijk in de kliniek moeten worden toegepast."

'De heilige graal is om materialen te ontwikkelen die het zelfherstellend vermogen van het lichaam stimuleren.'

In het nieuwe centrum komt ook de Utrecht Biofabrication Facility te staan. Deze hightech faciliteit maakt het mogelijk om laagje voor laagje vooraf gedefinieerde weefselstructuren te kunnen printen. Artsen kunnen hier gebruik van maken voor onderzoek of voor reparatie van weefsel schade bij patiënten. De faciliteit die uniek in de wereld is, trekt veel nationale en internationale belangstelling.

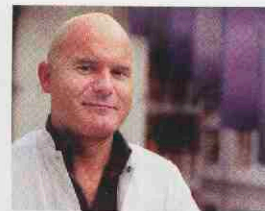
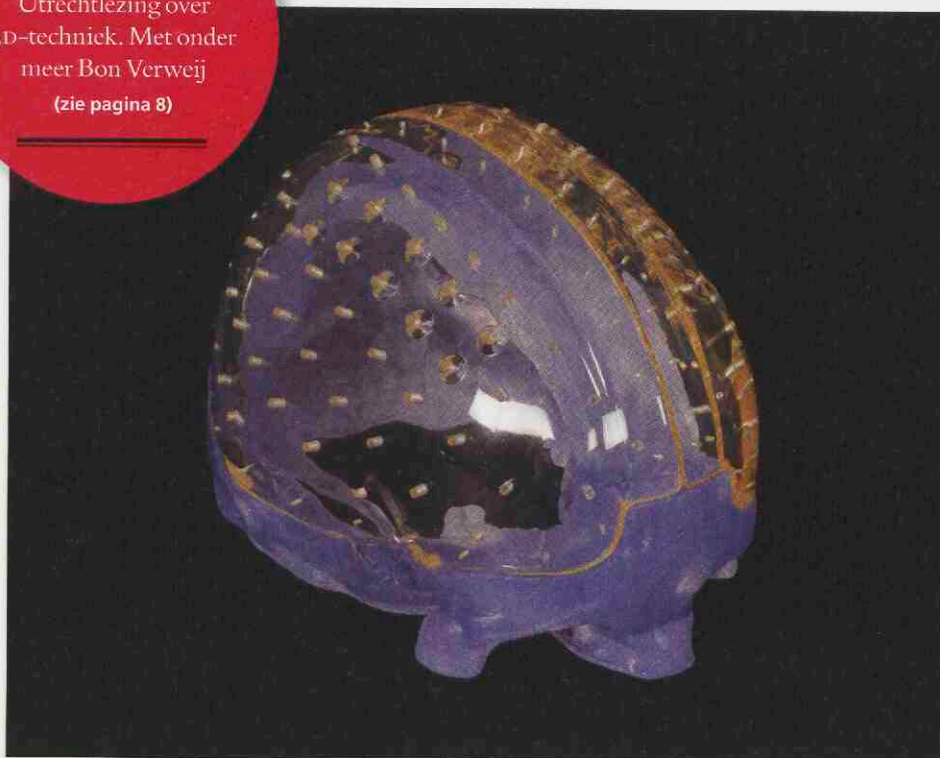
Eerste ontmoeting bij Australische ambassade

Professor Wouter Dhert en hersenchirurg Bon Verweij kenden elkaar niet voor de fameuze operatie. Dhert las het nieuws zoals veel anderen in de krant. Verweij

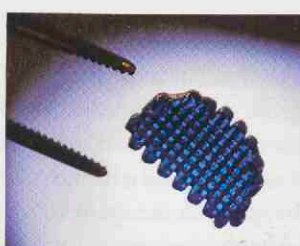
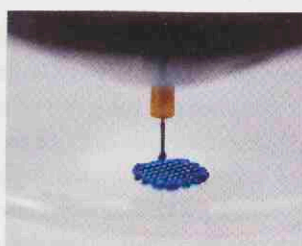
en Dhert ontmoetten elkaar voor het eerst tijdens een bijeenkomst op de Australische ambassade waar de eerste internationale masteropleiding

Biofabrication werd gepresenteerd. Inmiddels hebben Verweij en Dhert elkaar volledig gevonden en gaan ze ook samen onderzoek doen. De schedel van kunststof die nu in Australië gefabriceerd is, kan inmiddels ook in Nederland gemaakt worden. Waar de schedel van kunststof is, gaat de techniek nog verder met behulp van nieuwe Utrechtse ontwikkelingen op het gebied van bioactieve materialen. Inmiddels is het ook mogelijk om driedimensionale implantaten met levende cellen te printen die de structuur van een echt weefsel, zoals

14 november
Utrechtsezing over
3D-techniek. Met onder
meer Bon Verweij
(zie pagina 8)

'Ik was al jaren bezig met het vervangen van delen van de schedel, maar dit vroeg wel wat meer. Ik heb alles van tevoren moeten uitdenken en plannen. Deze patiënte heeft een aangeboren ziekte waarbij de schedel steeds dikker werd, waardoor de hersenen in de verdrukking kwamen en de patiënte uiteindelijk zou komen te overlijden. Ik wilde de buitenkant van de schedel hetzelfde houden vanuit cosmetisch oogpunt, maar de binnenkant moest een stuk dunner worden. Het moeilijke is dat je niet weet wat de hersenen doen als de schedel er af is. Je moet dit heel minutieus uitdenken. Ik heb het concept verder uitgewerkt met collega Marvick Muradin, kaakchirurg waar ik veel craniofaciale ingrepen mee doe. Wij hebben dan ook samen geopereerd. Via een live-verbinding met Australië hebben we het computermodel nog verder aangescherpt. Het vereist heel veel techniek. Deze combinatie van techniek en neurochirurgie vind ik zeer interessant.'— Bon Verweij

'Mijn droom is dat Utrecht Life Sciences straks een van de toonaangevende centra ter wereld is op het gebied van nieuwe toepassingen in de regeneratieve geneeskunde. Ik hoop dat velen Utrecht straks zien als de plek om opgeleid te worden en om onderzoek te doen.'— Wouter Dhert

kraakbeen of bot, kunnen nabootsen. De heilige graal is om materialen te ontwikkelen die het zelfherstellend vermogen van het lichaam stimuleren. Denk daarbij aan orthopedische toepassingen, zoals herstel van kraakbeen of bot bij paarden en gezelschapsdieren, maar later ook bij mensen. Bij bioprinten is hoogwaardig biomateriaal een belangrijke voorwaarde. Binnen Utrecht Life Sciences werkt men hiervoor onder andere samen met de TU Eindhoven, Universiteit Twente en DSM.

Eerste internationale master Biofabrication

In 2015 start in Utrecht de eerste internationale masteropleiding *Biofabrication*. Er doen vier universiteiten aan mee die wereldwijd toonaangevend zijn op het gebied van biofabricageonderzoek: UMC Utrecht, Universiteit van Wollongong in Australië, Queensland University of Technology in Australië en de Universiteit van Würzburg in Duitsland. Studenten volgen de master een jaar in Europa en een jaar in Australië. De komst van een dergelijke master is essentieel. Dhert: "De ontwikkelingen in dit vakgebied gaan zo hard dat we ook goed opgeleide mensen nodig hebben." Dr. Jos Malda, collega van Wouter Dhert, stond aan de wieg van de opleiding. ◀

Utrecht Life Sciences

Utrecht Life Sciences (ULS) is een open innovatienetwerk waarin academische partners, kennisinstellingen, overheid én bedrijven intensief samenwerken op het gebied van onderwijs, onderzoek en innovatie. ULS is een initiatief van de Universiteit Utrecht, het Universitair Medisch Centrum Utrecht, de Hogeschool Utrecht en Danone. Andere samenwerkingspartners zijn het Hubrecht Instituut, Genmab, GlaxoSmithKline, Immuno Valley, TNO, het RIVM, Utrecht Holdings en de regionale biotechnologiebedrijven. Het merendeel van de bedrijven is gevestigd op het Utrecht Science Park. Het Utrecht Science Park is een 'ecosysteem' van partijen die nauw samenwerken waarbij maximale maatschappelijke en economische 'valorisatie' van kennis uitgangspunt is.

Decentralisatie van de jeugdzorg: het is een actueel thema, dat ook centraal staat tijdens de Utrechtsezing in de Koninklijke Schouwburg in Den Haag op maandag 14 oktober a.s. door de algemeen directeur van de Raad voor de Kinderbescherming en alumna onderwijskunde **Marie-Louise van Kleef**. Wat zijn de aandachtspunten bij het in goede banen leiden van de overgang? Illuster deed alvast wat onderzoek.

Jeugdzorg op de schop — niet alleen om te bezuinigen

De rijksoverheid hevelt op verschillende terreinen taken over naar de gemeente. Met ingang van 2015 is het de beurt aan de jeugdzorg. De decentralisatie staat vaak negatief in het nieuws, maar is het echt zo dramatisch als regelmatig wordt voorgesteld? “Het maatschappelijk debat wordt nu gevoerd vanuit verschillende belangen en posities”, zegt alumna Nicole Teeuwen, die sinds begin dit jaar directeur is van de onderwijskoepel Passend Primair Onderwijs Rotterdam. “Alle gemeenten roepen voortdurend dat decentralisatie te veel tijd en geld kost. Patiëntenorganisaties roepen moord en brand dat de zorg slechter wordt.” Teeuwen schreef samen met mede-auteurs Hans Moors en Mary van den Wijngaart het pas ver-

schenen boek *Blijven we een fatsoenlijk land?* over de grootscheepse hervorming van de verzorgingsstaat. Ze hoopt het maatschappelijk debat hiermee vorm te geven. “Onze invalshoek is dat het huidige stelsel niet werkt. Ook zonder bezuinigingen had dit stelsel op de schop moeten.”

Passende zorg

Met de decentralisatie van de jeugdzorg wil de overheid een klimaat scheppen waar kinderen in een

veilige en stimulerende omgeving kunnen opgroeien. Het Maasmeisje uit Rotterdam heeft de urgentie verhoogd, volgens Teeuwen. De meer dan tien instanties die betrokken waren bij de hulpverlening aan het vermoorde meisje werkten jaren langs elkaar heen. Zelf is ze ook getuige van de versnipperde hulpverlening. “Als ik naar de onderwijsdossiers kijk van sommige kinderen, blijkt duidelijk dat hulpverleners niet van elkaar weten waar ze mee bezig zijn. Ik hoop dat kinderen door de decentralisatie een makkelijkere leercarrière krijgen, waardoor ze minder snel in beschermd werk en de Wajong terecht komen. Preventie en vroege signalering met betrokkenheid van scholen staat voorop.”

De gebrekkige communicatie tussen hulpverleners moet verbeteren op het moment dat er slechts één opdrachtgever is, in dit geval de gemeente. Door één wet en één financieringssysteem kunnen gemeenten de samenwerking van organisaties en instellingen die betrokken zijn bij de jeugdhulp, beter organiseren. Teeuwen: “De decentralisatie leidt tot een ander sturingsmechanisme om de verschillende hulpverleners met elkaar samen te laten werken. Uiteindelijk willen we toe naar een mechanisme waarbij één contactpersoon bij een gezin over de vloer komt.”

Effectieve behandeling

“Dat de situatie slecht was, is duidelijk”, vindt ook hoogleraar ontwikkelingspsychologie Bram Orobio de Castro. Hij is het dan ook eens met het achter-

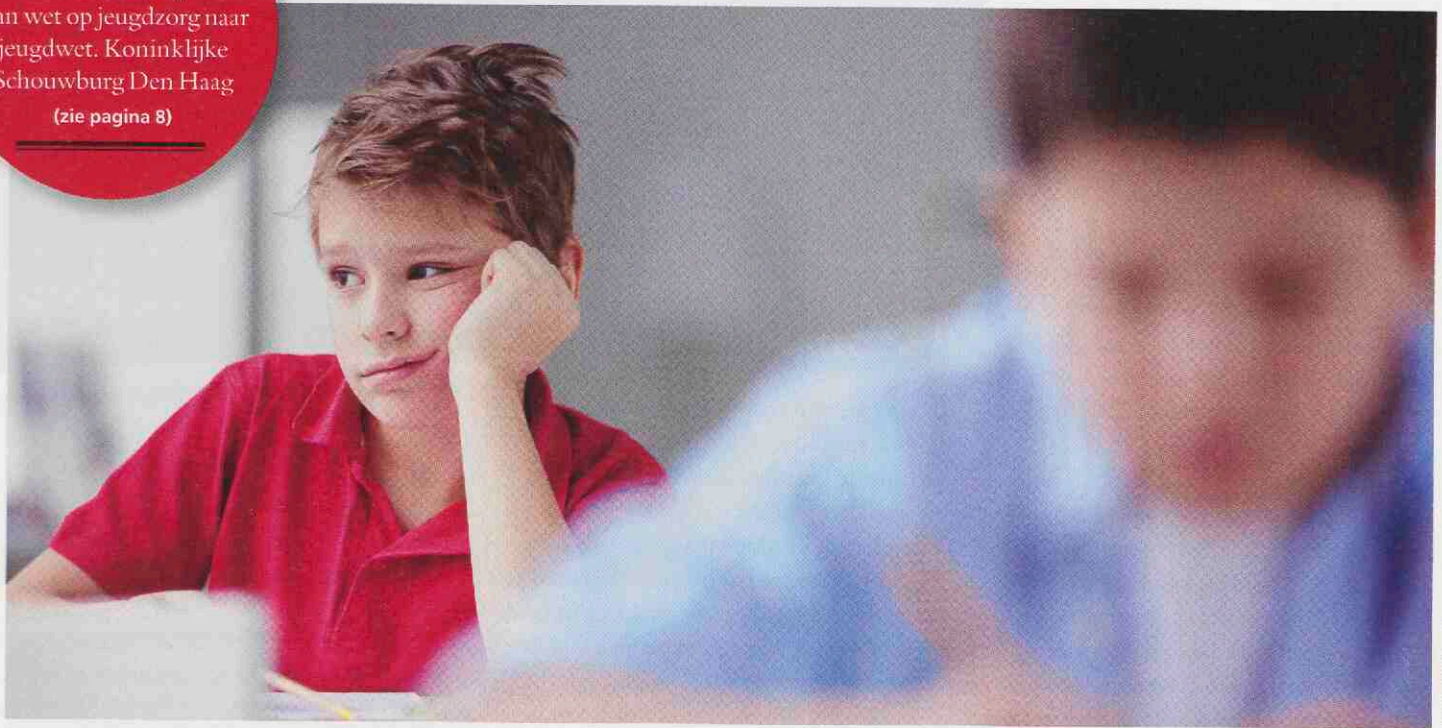
‘De gebrekkige communicatie tussen hulpverleners moet verbeteren op het moment dat er slechts één opdrachtgever is.’

14 oktober

Utrechtsezing

Van wet op jeugdzorg naar
jeugdwet. Koninklijke
Schouwburg Den Haag

(zie pagina 8)

'Het zou een eis moeten zijn: alleen behandelingen inkopen die bewezen effectief zijn.'

liggende idee van de decentralisatie van de jeugdzorg: het brengt de zorg dichterbij de mensen. Maar de snelheid waarmee de decentralisatie wordt uitgevoerd, plus de bezuiniging die erbovenop komt, maakt de uitvoering lastig, meent hij. "Gemeenten moeten de zorg snel organiseren, contracten sluiten en verantwoordelijkheden verdelen."

Hij vraagt zich af of kinderen met ernstige problemen straks wel intensieve hulp kunnen krijgen. Gemeenten krijgen met de jeugdzorg een nieuwe taak waar nieuwe deskundigheid bij hoort. "De zorg gaat per gemeente nu enorm verschillen. Gemeenten moeten stuk voor stuk deskundigheid in huis hebben. Maar op dit moment hebben ze weinig kennis over welke interventies goed werken en voor wie. Als de decentralisatie goed uitpakt, kan iedereen de hulp krijgen die bij hem of haar past. Maar wat ik vrees, nu de transitie gekoppeld is aan bezuinigingen, is dat de hulp te weinig intensief is en gericht zal zijn om genoeg effect te hebben."

De Castro doet onder andere onderzoek naar interventies bij kinderen met gedragsproblemen. Zijn onderzoeksgroep heeft net een training afgerond in Utrecht voor ouders van kinderen met gedrags-

problemen in achterstandswijken. De training bleek effectief. "Er is veel kennis over welke interventies goed werken bij jongeren. Die kennis is onder andere terug te vinden in de dossiers van het Nederlands Jeugdinstituut. Maar gemeenten maken nog te weinig gebruik van de beschikbare kennis" aldus De Castro. "Het zou een eis moeten zijn: alleen behandelingen inkopen die bewezen effectief zijn."

'Er is een heel ander type bestuurders nodig. Het type *no guts no glory*.'

Lijn met Den Haag

Het duurt zeker een paar jaar voordat de hervorming helemaal is ingesleten, zegt Teeuwen. De wetenschap kan een bijdrage leveren door te evalueren hoe de transformatie plaatsvindt en wat de neveneffecten zijn, die altijd onvoorspelbaar blijven. Het Sociaal en Cultureel Planbureau heeft de eerste decentralisatie in 2007 gemonitord en wetenschappelijk getoetst. Daaruit kwam onder meer naar voren dat de uitvoeringskosten waren gestegen. "Van die

analyses leren we veel voor de komende decentralisaties."

Dat er aan de decentralisaties grote risico's kleven, beaamt Teeuwen. Om de hervorming succesvol te laten verlopen, moeten gemeenten ten eerste goede opdrachtgevers zijn. "Ze moeten voortdurend voor ogen houden dat het niet gaat om het in stand houden van alle betrokken hulporganisaties. De instellingen moeten samenwerken en gemeenten moeten nadenken over wat ze van hen vragen." Ten tweede is er een belangrijke rol weggelegd voor de lokale democratie. Tijdens de gemeenteraadsverkiezingen van maart dit jaar behaalden lokale partijen flinke winst. Uit een *screening* van de verkiezingsprogramma's bleek echter dat de meeste lokale partijen geen aandacht besteedden aan decentralisaties. De lijn met Den Haag ontbreekt. Lokale partijen zijn niet geïnformeerd en zijn niet betrokken bij de decentralisaties.

Om die verbinding met Den Haag tot stand te brengen, is volgens Teeuwen een heel ander type raadsleden en bestuurders nodig, mensen die hun nek durven uitsteken en zich niet verstoppen achter protocollen. Het type *no guts no glory*. "Dat is de achilleshiel van de hele operatie." ◀

125 jaar Collegium Studiosorum Veritas

Van 1 t/m 10 juli viert studentenvereniging c.s. Veritas haar 25ste Lustrum. Veritas werd in 1889 opgericht als katholiek leesgezelschap van het Utrechtsch Studenten Corps. In de loop der jaren kreeg Veritas steeds meer het karakter van een onafhankelijke studentengezelligheidsvereniging en in 1934 werd het huidige pand aan de Kromme Nieuwegracht gekocht als Sociëteit Het Eigen Huis. Tijdens de Tweede Wereldoorlog werd Veritas door de Nazi's ontbonden, maar na de oorlog werd de vereniging nieuw leven ingeblazen. In de jaren zestig ontstond er een

grote leegloop en Veritas ging bijna failliet, maar halverwege de jaren zeventig bloeide de vereniging weer helemaal op en werd het predikaat rooms-katholiek afgeschaft. Inmiddels is Veritas een levendige studentenvereniging die rijk is aan jaarclubs, dispuuten, verticalen, commissies en vele andere verbanden.

Op de foto is de Veritaslichting te zien uit 1963 voor het Academiegebouw, die dus in 1964 als eerstejaars het 15de lustrumjaar vierden. De bul die zij

hebben gekregen is de bul die iedere eerstejaars ontvangt wanneer hij of zij geïnaugureerd wordt als volwaardig lid van c.s. Veritas. Deze ziet er vandaag de dag nog hetzelfde uit.

►► **Reünistendag** In het kader van het lustrum is er ook een reünistendag voor oud-leden van c.s. Veritas, op zaterdag 5 juli. Kaarten hiervoor zijn verkrijgbaar via www.voluitveritas.nl.

Vriend worden?

Studentensubsidie: 'Big Battle' een knallend succes

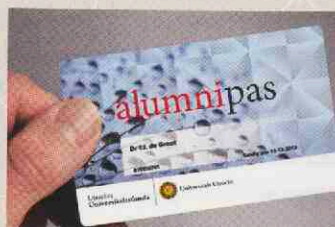
Op zaterdag 12 april kwamen dé vier studentenbigbands van Nederland samen in Utrecht voor de 'Big Battle', een wedstrijd georganiseerd door de Utrechtse Studenten Big Band. De deelnemende bands presenteerden allen een knallende set van veertig minuten en werden op basis daarvan beoordeeld door een professionele jury. Vier uur lang werden de gasten in de overvolle zaal vermaakt met bigbandmuziek van allerlei stijlen. Uiteindelijk ging Karen Veenstra, zangeres van gastheer Big Mondays, er met de solistenprijs vandoor en nam Groover Big Band uit Delft de hoofdprijs mee naar huis. Gezien het enthousiasme is dit hopelijk de start van een mooie traditie.

Young Alumni Businessborrel

Minder dan 30% van alle vacatures komt terecht op website of in de krant. De overige 70% wordt vervuld via netwerken. Het hebben van een goed en breed netwerk is daardoor erg belangrijk. Om het netwerken inhoud te geven organiseert het Jonge Alumni Netwerk elke eerste vrijdag van het kwartaal een Young Alumni Businessborrel. Hier komen *young professionals*, bedrijven, ondernemers en wetenschap van diverse disciplines bijeen voor een hapje en een drankje. De Businessborrels van 4 april en 27 juni jl. waren een groot succes. Bij deze borrels kwamen ruim honderd jonge alumni bij elkaar op een unieke locatie om te netwerken en te luisteren naar spannende *elevator pitches* van startende, innovatieve of succesvolle jonge alumni.

►► Geïnteresseerd? Meld je aan voor de volgende Young Alumni Businessborrel op vrijdag 3 oktober via www.uu.nl/alumni

Als Vriend van het Utrechts Universiteitsfonds steunt u vele activiteiten voor studenten en jonge alumni. Hieronder een greep uit het aanbod.

Doe meer met uw Alumnipas

Als Vriend profiteert u van diverse kortingen, onder meer voor Circus Bianco en de Lustrumconcerten van de Universiteitsbibliotheek (zie agenda pagina 26 en 27).

Als Vriend van het Utrechts Universiteitsfonds steunt u niet alleen onze activiteiten, maar u ontvangt bovendien de U-fonds alumnipas waarmee u diverse kortingen en extra's krijgt. Een greep uit het aanbod:

- Met korting cursussen van Parnassos
- Gratis lenen bij de Universiteitsbibliotheek
- Direct een leenauto met de OHRA Autoverzekering

►► www.uu.nl/alumni/vriend

Utrechts Universiteitsfonds

Bestuursgebouw, Heidelberglaan 8, 3584 CS, Utrecht
► (030) 253 80 25 ► alumni@uu.nl ► www.uu.nl/alumni
► Volg ons op Facebook, LinkedIn en Twitter

Sinds zijn afstuderen reist tropenarts **Robert Scherpbier** de hele wereld rond. In 2011 is hij begonnen als Chief Health, Nutrition, Water, Environment and Sanitation bij UNICEF in Beijing.

Groeten uit Beijing

Dag Robert, dat is wel een hele lange titel... maar wat doe je eigenlijk?

"We organiseren pilots — kleine studies — door heel China voor de verbetering van de moeder- en kindzorg en sanitatie. Op basis van de resultaten geven we advies aan de overheid over de implementatie van richtlijnen."

Accepteert de Chinese overheid dat advies? Je bent toch een westerling, een buitenstaander.

"Het was aanvankelijk niet makkelijk om de overheid te overtuigen van onze *evidence based* richtlijnen, maar de blik op het westen is de laatste jaren enorm veranderd. Er is nu veel interesse in uitwisseling van kennis en ervaring. China is voortdurend op zoek naar goede buitenlandse voorbeelden en de Nederlandse gezondheidszorg heeft een heel goede naam.

Veel Chinese collega's hebben ook in Nederland gestudeerd. Het is ook een prestigekwestie... de overheid wil graag dat China op alle terreinen de beste wordt in de wereld en Unicef kan daar op zijn terrein bij helpen."

Je moet wel maatschappelijk betrokken zijn om dat te doen. Waar komt dat bij jou vandaan?

"Ik deed mijn co-schappen in Mexico, het toenmalige Zaïre en Suriname, deels omdat ik de stages in Nederlandse ziekenhuizen wilde ontlopen, deels vanwege het avontuur. In de tropen beseftte ik dat ik me graag wil inzetten voor mensen voor wie ik het meeste kan betekenen."

Je bent ooit opgeleid als arts, maar je werkt nu als adviseur?

"Na mijn co-schappen kwam ik in Ghana terecht bij een districtziekenhuisje.

Klinisch werk is daar soms dweilen met de kraan open. Als *district director of health services* merkte ik dat ik op het gebied van volksgezondheid veel meer kon betekenen."

Denk je nog weleens aan Utrecht?

"Ik heb goede herinneringen aan Utrecht maar toen ik studeerde, was Utrecht nog een provincestadje. Het aantal restaurants en café's was op één hand te tellen. Studenten zullen nu helemaal een fantastische tijd hebben in Utrecht, zeker ook buitenlandse studenten!"

En heb je nog weleens contact met de universiteit?

"Mijn beide kinderen studeren er nu; ik heb nog veel vrienden aan de universiteit en ik houd bij wat er in Nederland gebeurt in mijn vakgebied. Afgelopen november heb ik in Beijing

ook een delegatie van de universiteit ontmoet. Nederlandse universiteiten kunnen ons goed helpen: het verder ontwikkelen van richtlijnen, het standaardiseren van medische tekstboeken en onderwijs op afstand voor Chinese artsen." ◀

Mijn Utrecht
Robert Scherpbier

Studie **Geneeskunde**, 1978–1988

Vereniging **USC**

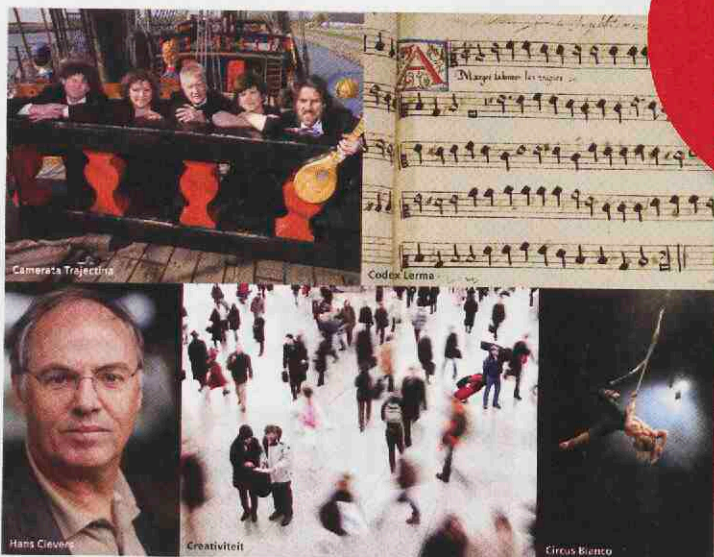
Sportclub 'Triton', maar roeien, studentensport bij uitstek, is niks voor mij; ik hockeide bij de Stichtsche en tenniste bij Sphaerinda.'

Huis **Poortstraat 10bis**

Favoriete plek 'Ons appartement in de Boothstraat, onze Nederlandse thuisbasis.'

Utrechtlezingen
Najaar 2014
(zie pagina 8)

►► www.uu.nl/alumni

Zaterdag 5 juli

Festival deBeschaving

Cirque de la Science presenteert een fonkelnieuwe show in de Botanische Tuinen op De Uithof met de crème de la crème van onderzoekend Nederland. Van de wetenschap achter muziek en online vriendschap tot de mysteries van stamcellen en het brein. Met o.a. Hans Clevers en Jan Jaap van der Wal.

►► www.debeschaving.nl

Acht woensdagen vanaf 3 september

Studium Generale: In de schoolbanken
Acht lezingen over de maakbaarheid van het onderwijs en de samenleving. Wat werkt wel op school en wat niet? Van Ipad scholen tot toetsgekte. Wat zegt de wetenschap?

Acht woensdagen vanaf 3 september

Lunchlezingen Studium Generale: Sneller dan ik hebben kan
Health-apps, biobanken en verzorgrobots. In de lunchlezingen onderzoeken we de

kracht en macht van technologie in de medische wereld. Hoe dichtbij mag technologie komen?

Vier dinsdagen vanaf 16 september en 21 oktober

Studium Generale: Money, money, money
De financiële sector kampt met een slecht imago. Toch hebben we er ook veel aan te danken. Sociaal-economisch historicus prof. dr. Gelderblom en prof. dr. Jonker over de wereld van het geld. Op de laatste dinsdag presenteert Joris Luyendijk zijn nieuwste boek.

Maandag 6 oktober, 3 november en 1 december

Studium Generale: Movies, Science and the City

Duik de bioscoopzaal van 't Hoogt in en laat je inspireren door films over het leven in de stad van de toekomst. Hoe houden we het eerlijk en gezond? Praat na met wetenschappers en politici.

►► www.sg.uu.nl

In de zomer zijn er geen lezingen. Wil je niet verstoken zijn van kennis? Bekijk dan één van de 700 lezingen uit ons archief

►► www.sg.uu.nl/terugzien

5 t/m 28 september

BIANCO: duizelingwekkende mix van theater, festival en concert exclusief op het terrein van De Uithof.

Speciaal voor BIANCO zal een gigantische tent verrijzen in de Botanische Tuinen Utrecht. Dit spektakel balanceert op een dun koord tussen moderne dans, experimenteel theater, festival en concert. Met acts waar je middenin staat, meegevoerd door de opzweepende klanken van de live band. BIANCO laat zich niet in woorden vangen, dat moet je beleven. Maak het mee in de achtertuin van je voormalige universiteit!

►► www.facebook.com/biancoUtrecht
Informatie en kaartverkoop via:
►► www.ssbu.nl/bianco

Aanbieding: Vrienden en donateurs van het Utrechts Universiteitsfonds krijgen korting: €30 (di, wo, zo) en €35 (do, vrij, za); kortingscode: *alumni*

vrijdag 19 september

Jonge Alumni Netwerk

Pubquiz

Strijd samen met je mede-alumni tegen een panel van wetenschappers en alumni en ga naar huis met de alumnitrofee en een prijzenpakket!

Lustrumconcerten van de Universiteitsbibliotheek

In het kader van de 430ste verjaardag van de Universiteitsbibliotheek (zie ook pagina 6 en 7), organiseert haar lustrumcommissie twee concerten met muziek materiaal uit de eigen collectie. Tijdens beide voorstellingen worden opnamen van de oorspronkelijke bronnen en gerelateerd materiaal uit de rijke collectie van de Universiteitsbibliotheek geprojecteerd.

►► www.uu.nl/universiteitsbibliotheek

vrijdag 3 oktober

Aula Academiegebouw

Popliedjes uit de Gouden Eeuw

De vele schatten van de Universiteitsbibliotheek omvatten ook populaire muziek- en liedboeken. Musicoloog prof. dr. Louis Peter Grijp, hoogleraar Nederlandse liedcultuur aan de Universiteit Utrecht en artistiek leider van Camerata Trajectina, maakte een

keuze uit de leukste en mooiste popliedjes uit de Gouden Eeuw.

►► Prijs: €17,50 en €10,- voor studenten

vrijdag 19 december

Pieterskerk

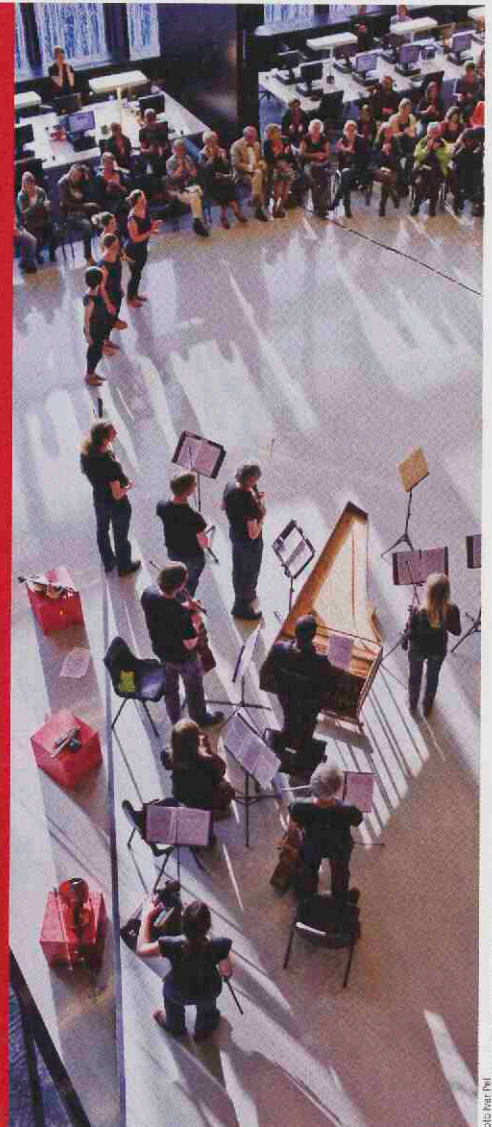
Unieke muziek uit de Codex Lerma

De Codex Lerma is een Spaans handschrift met daarin muzikale parels van Vlaamse, Italiaanse en Spaanse componisten. Verschillende daarvan zijn alleen in de Codex Lerma te vinden en zijn nooit eerder in de huidige tijd uitgevoerd. Zij worden weer tot leven gebracht door een uitzonderlijk samenspel tussen Capella Sancta Maria uit Amsterdam en La Caravaggia uit Barcelona, gedirigeerd door Enrique López-Cortón.

►► Prijs: €20,- en €12,50 voor studenten

Kaartverkoop: www.uu.nl/alumni/agenda

De kosten van een passepartout bedragen €25,- voor Vrienden van het Utrechts Universiteitsfonds en €30,- voor anderen.

donderdag 25 september

Alumninetwerk Den Haag

Themadiner in Brasserie Berlage

Gastpreker: prof. mr. Egbert Myjer 'Mensenrechten zijn niet soft. En het Europees hof voor de rechten van de mens ook niet.'

vrijdag 3 oktober

Jonge Alumni Netwerk

Young Alumni Business Borrel

Sluit je week gezellig af en kom borrelen met je mede-alumni. Ieder kwartaal

organiseert het Jonge Alumni Netwerk een netwerkborrel met inspirerende *pitches* en uiteraard drankjes en hapjes.

donderdag 9 oktober

Jonge Alumni Netwerk

Workshop acquisitie voor ZZP'ers

Als ZZP'er wil je natuurlijk werk! Daar heb je opdrachtgevers voor nodig. Je zult dus moeten acquireren. Veel ZZP'ers vinden acquisitie niet gemakkelijk. In deze workshop krijg je handvatten om jouw acquisitieproces te verbeteren waardoor je gericht de match kunt maken met je potentiële opdrachtgever.

donderdag 30 oktober

Jonge Alumni Netwerk

Coachcafé

Speciaal voor alumni die zich afvragen of ze wel de juiste koers varen, organiseren we het Coachcafé. Een inspirerende avond waarin je drie ervaren loopbaancoaches spreekt over je talent, je droom en je volgende loopbaanstap.

Voor locaties en tijden en actuele informatie over het alumni programma

►► www.uu.nl/alumni

De sfeervolle Heidelberglaan?

Het kloppend hart van het Utrecht Science Park (De Uithof) is de Heidelberglaan. Dat is het niet altijd geweest. Menig alumnus herinnert zich De Uithof als een sfeerloze plek waar het altijd waait. Dat beeld is echter al lang niet meer terecht. De Uithof is inmiddels een kleine stad waar mensen werken, studeren, wonen en recreëren. Dagelijks bezoeken grote groepen mensen de befaamde architectuur op het Utrecht Science Park. En wie had bedacht dat de Heidelberglaan een aangename 'hangout' zou worden voor studenten en medewerkers van de vele bedrijven die daar omheen zijn gevestigd?

